

Ocenjevanje tveganj pri delu kovinarja s pomočjo orodij OiRA

Dr. Aleš Jug

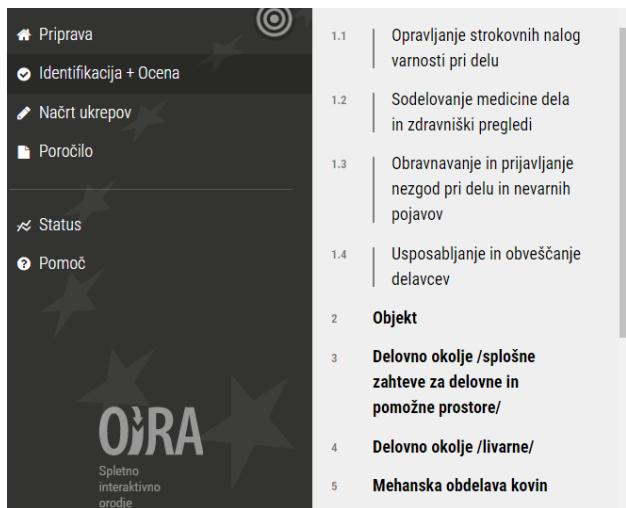
Nataša Kramar

Na delovnem mestu je pomembno zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu. Medtem ko predpisi opredeljujejo zahteve na tem področju, ima glavno in ključno vlogo v zagotavljanju varnosti delodajalec, ki mora skupaj z zaposlenimi pripraviti ustrezen program varnosti in zdravja pri delu. Eden od pripomočkov za ocenjevanje tveganj na delovnem mestu je tudi orodje OiRA (Online interactive Risk Assessment). Prispevek opisuje pomen in vlogo orodja OiRA pri oceni tveganj in izboru ustreznih ukrepov za zmanjšanje le teh na delovnem mestu kovinarja.

Med kovinarje prištevamo livarje, obdelovalce kovin, kjučavničarje, orodjarje, izdelovalce mehanskih konstrukcij itd. Pretežno so zaposleni v industriji in v obrtni dejavnosti. Kovinarji izdelujejo in oblikujejo posamezne kovinske elemente in jih pripravljajo za nadaljnjo obdelavo ali vgradnjo v aparate in delovne stroje. Sodobna tehnološka proizvodnja v procese izdelave delovnih strojev in naprav vključuje tudi robotiko in kompleksne robotske stroje.

Kovinarji so izpostavljeni najrazličnejšim nevarnostim kot so mehanske nevarnosti ekstremne temperature (tekoče kovine), ponavljajoča opravila, dvigovanje težkih bremen, nevarnostim zaradi letečih delcev, nevarnosti zaradi električnega toka, pogosti so zdrsi, padci. Izpostavljeni so tudi nevarnim snovem in biološkim agensom. Orodje OiRA za kovinarje posebej obravnava tveganja, ki so pomembna z vidika delovnega okolja, kot so npr. livarne. Prav tako so v orodju zajeta tveganja in predlagani ukrepi za zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu pri mehanski obdelavi kovin, sestavljanju in montaži kovinskih konstrukcij, delo na višini in tveganja, ki jih predstavljajo nevarne snovi. Posebno poglavje se nanaša tudi na osebno varovalno opremo in varnostne znake.

Spletno orodje OiRA »Online interactive Risk Assessment« je pripomoček, ki želi delodajalcem in delavcem približati eno najpomembnejših orodij zagotavljanja varnosti in zdravja pri delu, in sicer ocenjevanje tveganja. Orodje je **brezplačno**, enostavno dosegljivo na spletu in uporabniku prijazno, ciljno usmerjeno in prilagojeno posameznim dejavnostim ter popolnoma prilagodljivo. Orodje OiRA uporabnika vodi skozi bistvene faze ocenjevanja tveganja na delovnem mestu kovinarja, omogoča pa tudi izdelavo načrta ukrepov ter izdelavo poročila.

Kovinar

Vsebino orodja lahko natisnete, da si ogledate informacije, bistvene za vaše delovno mesto (da se sprehodite naokrog in pogledate, kaj predstavlja nevarnosti oz. se posvetujete z delavci in/ali njihovimi zastopniki glede težav, na katere so naleteli). Informacije lahko vnesete v orodje.

Prav tako boste morda želeli vsebine deliti med delavci in/ali njihovimi zastopniki in jih povabiti k sodelovanju pri prepoznavanju nevarnosti/težav, ocenjevanju tveganj in sprejemanju preventivnih ukrepov. Njihove povratne informacije

Slika 1: Faze med uporabo orodja OiRA

Trenutno so v Sloveniji aktivna orodja OiRA za:

- Delo v frizerski dejavnosti
- Cestni transport
- Delo v mizarski delavnici
- Delo v pisarni
- Čistilni servisi
- Delo v gradbeništvu
- Pek
- Mesar
- Trgovec
- Avtoserviser
- Slikopleskar/črkoslikar/fasader
- Elektroinštalater
- Krovec
- Kovinar
- Parketar
- Vulkanizer
- Kuhar

V orodje OiRA se lahko prijavi vsak, ki ima dostop do računalnika ali pametnega telefona ter elektronski naslov, s katerim se registrira v aplikacijo. Delavce orodje OiRA motivira k aktivnemu sodelovanju pri postopku ocenjevanja tveganja, saj lahko sami raziskujejo spletno orodje, sami izvajajo ocenjevanje ter se pri tem seznanjajo s tveganji pri delu, ki ga opravljajo.

Interaktivno orodje OiRA, namenjeno kovinarjem obsega osnovni opis nevarnosti, ki jim je pri delu izpostavljen kovinar. S tem ter predlaganimi ukrepi, kako zmanjšati tveganja orodje OiRA spodbuja k dejavnemu sodelovanju z delodajalci, saj svoje ugotovitve lahko neposredno sporočajo vodstvu ter s tem pripomorejo k izboljšavam v delovnem okolju oziroma na delovnih mestih. Posebna rubrika orodja OiRA za kovinarje je namenjena

promociji zdravja na delovnem mestu, kar so skupna prizadevanja delodajalcev, delavcev in celotne družbe za izboljšanje zdravja in dobrega počutja na delovnem mestu. Za njeno izvajanje je odgovoren delodajalec.

Osrednji cilj in namen orodja OiRA je, da tveganja ne delovnem mestu delavcu skupaj z delodajalci ocenijo sami in tako skupaj spoznajo nevarnosti in tveganja, ki izhajajo iz dela. Pri ocenjevanju tveganja z orodjem OiRA morajo delavci in vodstveno osebje tesno sodelovati, da bi našli skupne učinkovite rešitve, kar pomembno za preprečevanje tveganj. Orodje OiRA je več kot odličen pripomoček za spodbujanje tovrstnega sodelovanja ter s tem komunikacije in motiviranosti za zdravo in varno!

Orodja OiRA so dostopna na spletnem naslovu MDDSZ oz. EU OSHA:

<http://www.osha.mddsz.gov.si/oira-ocenjevanje-tveganja>

<http://www.oiraproject.eu>

Agencija za varnost in zdravje pri delu in orodja OiRA

Agencija za varnost in zdravje pri delu (EU-OSHA) s svojimi aktivnostmi prispeva k temu, da so delovna mesta v Evropi varnejša, bolj zdrava in produktivna.

Strategija Evropske skupnosti za varnost in zdravje pri delu je narekovala razvoj enostavnega spletnega orodja za lažjo izvedbo ocenjevanja tveganja kot pomembnega načina organizacije preventivnih aktivnosti na delovnem mestu. Več sto tisoč podjetij po vsej Evropi redno ocenjuje tveganja. Analiza raziskav o podjetjih ESENER (<http://www.esener.eu>) pa je pokazala, da imajo številna **mikro in mala podjetja določene težave** pri ocenjevanju tveganja in sprejemanju preventivne politike na splošno.

Orodje OiRA naj bi imelo s potencialnim občinstvom v približno 20-ih milijonih mikro in malih podjetij v Evropski uniji (EU-27) ključno vlogo pri preoblikovanju Evrope v varnejše, bolj zdravo in bolj produktivno delovno okolje.

EU-OSHA je z Ministrstvom za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti sklenila Memorandum o razvoju, rabi in vzdrževanju orodja OiRA v Sloveniji. Pri pripravi slovenske različice sodelujejo razvijalci orodja OiRA, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, Inšpektorat RS za delo in socialni partnerji.

Obiščite: <http://www.oiraproject.eu>